

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра військової підготовки

спеціальність 021000 (021100)
“Застосування механізованих (танкових)
з’єднань, військових частин і підрозділів”.

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальна дисципліна: **„Військова підготовка”**

Розділ: **„Тактична та тактико-спеціальна підготовка”**

Модуль: **„Застосування механізованого відділення на марші та в бою ”**

Заняття: **групове №5**

Тема № 5. Механізоване відділення на марші.

Заняття № 5. Механізоване відділення на марші.

Київ-2019

Вступ

В умовах швидкоплинних бойових дій зросла роль пересування військ, особливо здійснення маршу. Відділення завжди має бути готовим до маршу і перевезення його різними видами транспорту в умовах:

загрози застосування противником зброї масового ураження, високоточної зброї і систем дистанційного мінування;

впливу його авіації, повітряних (аеромобільних) десантів і диверсійно-розвідувальних груп;

дій іррегулярних збройних формувань;

радіаційного, хімічного і біологічного зараження;

руйнувань доріг і переправ;

протидії руху колон з боку цивільного населення.

Це вимагає ретельної підготовки озброєння, техніки та особового складу до маршу або перевезення, високої маршової дисципліни і підготовки особового складу.

Враховуючи помилки невдалого пересування (здійснення маршу) бригад, підрозділів ЗС України під час проведення АТО (квітень 2014- квітень 2018 років), командування Об'єднаними силами приділяє велику увагу організованій зміні військ на позиціях в секторах, другому ешелоні, проведенні маневрених дій в першій лінії оборони бригад.

Виходячи з зазначеного, слід мати на увазі, що Росія намагатиметься реалізувати свої плани як у формі продовження «гібридної війни» (повзучого поширення нестабільності на інші українські регіони), так і відкритої агресії з масштабним застосуванням військової сили, в тому числі і на сході України.

1. Основи маршу механізованого відділення з урахуванням бойового досвіду АТО.

Марш — організоване пересування підрозділів у колонах дорогами та колонними шляхами із метою своєчасного виходу в призначений район або на вказаний рубіж. Його здійснюють для вступу в бій або поза загрозою зіткнення з противником. За напрямком руху марш може бути до фронту, вздовж фронту або від фронту в тил. Як правило, марш здійснюють приховано, вночі або в умовах обмеженої видимості, а в бойовій обстановці та в глибокому тилу своїх військ — і вдень. Маршрут руху вибирається дорогами, що пролягають переважно лісовими масивами, лісопосадками та іншою закритою місцевістю, за можливості, поза великими населеними пунктами, вузлами доріг, підприємств атомної енергетики і хімічної промисловості.

В усіх випадках командир повинен забезпечити прибуття відділення в призначений район або на вказаний рубіж своєчасно, у повному складі та готовим до виконання бойового завдання.

Відділення здійснює марш у колоні взводу на бойовій машині (автомобілі), а іноді — у пішому порядку (або на лижах). Швидкість руху залежить від отриманого завдання, маршової підготовки особового складу,

технічного стану машин, стану маршруту, погоди, пори року і часу доби, а також від організації й забезпечення маршу.

Середню швидкість руху на марші встановлюють такою, щоб пересування протягом тривалого часу не зашкодило високій бойовій готовності особового складу. Досвід АТО свідчить, що в середньому водійський склад може працювати (зі збереженням боєздатності) 10–12 год. на добу.

Під час маршу на бойовій машині у складі загальної колони середня швидкість руху як удень, так і вночі без урахування часу на привали — 20–25 км/год., на автомобілях під час руху в складі окремої автомобільної колони — 25–30 км/год, в пішому порядку — середня швидкість 4–5 км/год., на лижах — 5–7 км/год. У горах, лісисто-болотистій місцевості, взимку, а також по бездоріжжю і в тумані середня швидкість руху може зменшитись до 15–20 км/год.

Проте, як показує досвід маршової підготовки бригад під час відновлення боєздатності в пунктах постійної дислокації, середня швидкість руху на 25...30 % нижче середньотехнічної швидкості поодинокі машини. Це пояснюється тим, що при русі у колоні збільшується час подолання перешкод і важкопрохідних ділянок маршруту, зростає нерівномірність руху, знижується ефективність водіння машин механіками-водіями (водіями), виявляються організаційні та технічні недоліки.

При розрахунку маршу командир підрозділу повинен також урахувати швидкість руху при витягуванні та зосередженні колони. Як показує досвід, вона дорівнює від 0,5...0,75 середньої швидкості руху колони підрозділу на марші, тобто приблизно 10...15 км/год.

В усіх випадках марш слід здійснювати з максимально можливою в таких умовах швидкістю.

Іншим важливим показником маршу є **величина добового переходу** — відстань від вихідного пункту до найбільш віддаленої точки району (рубежу) призначення.

Дистанція між машинами на марші може бути 25–50 м, що зумовлено безпекою руху. В умовах обмеженої видимості, в ожеледицю, на дорогах, які мають круті підйоми, спуски та повороти, а також під час руху з підвищеною швидкістю дистанції між машинами збільшують до 100–150 м.

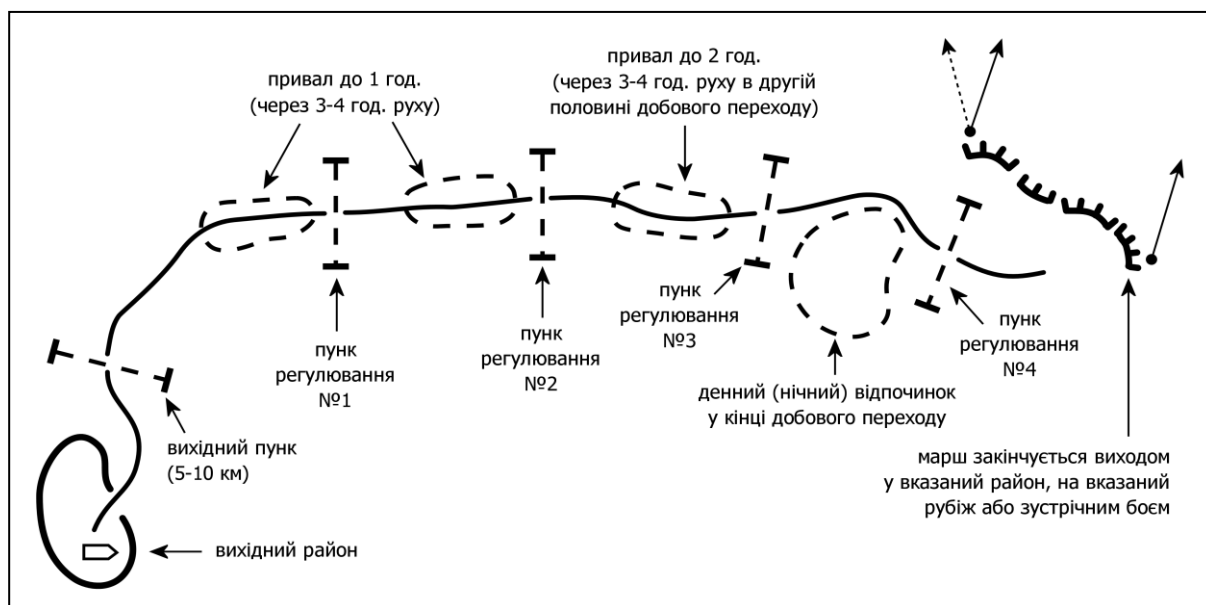
Для захисту підрозділів від високоточної зброї противника маршрути руху вибирають уздовж ліній електропередач, зв'язку, по просіках у лісі, ущелинах у горах та в складках місцевості. На відкритій місцевості дистанція між бойовими машинами збільшується до 100–150 м.

Під час зупинки колони дистанція між машинами може становити 10 м. Цього цілком достатньо для шикування відділення за машиною, а також для виїзду (в'їзду) окремих машин із колони.

З метою організованого здійснення маршу і своєчасного виходу в зазначений район (рубіж) визначають: маршрут руху, вихідний пункт і час його проходження, пункти регулювання і час їх проходження, місця і час привалів, денного (нічного) відпочинку (мал.).

Маршрут руху — заздалегідь намічений шлях проходження підрозділів через визначені пункти місцевості.

Вихідний пункт — умовна точка, яка визначається старшим командиром за чітко видимими орієнтирами на місцевості чи по карті, з якої підрозділи

Пункти (рубежі) та час їх проходження, місця і час привалів, денного (нічного) відпочинку (варіант)

розпочинають виконання поставленого завдання. Вихідний пункт призначають на відстані, яка забезпечує побудову похідної колони підрозділу з району розташування і досягнення встановленої швидкості руху.

Пункти регулювання призначають через 3–4 години руху для регулювання швидкості колони.

Привали роблять кожні 3–4 години для відпочинку особового складу, прийому їжі, перевірки стану озброєння, бойової техніки, їх технічного обслуговування під час маршу. Тривалість привалу — до 1 години, один привал тривалістю до 2 годин у другій половині добового переходу, денний (нічний) відпочинок — у кінці кожного добового переходу. На привалах машини зупиняються на правому узбіччі дороги не ближче 10 метрів одна від одної або на дистанції, встановленій командиром.

Бойові машини розміщують по можливості під кронами дерев, в радіолокаційній тіні місцевих предметів, а на відкритій місцевості маскують штатним маскувальним покриттям і місцевими матеріалами. Висадку з машин здійснюють тільки за командою (сигналом) своїх командирів. Для відпочинку особовий склад розташовується справа від дороги. В машинах залишаються спостерігачі та чергові кулеметники (навідники гармат), а в командирських машинах - і чергові на радіозасобах. Вогневі засоби, призначені для відбиття повітряного противника, готові до ведення вогню.

Екіпажі машин (водії) проводять контрольний огляд озброєння і техніки, технічне обслуговування і спільно з призначеним для допомоги особовим складом ліквідують виявлені несправностей. Під час вимушених зупинок на

маршруті й ліквідації несправності на бойовій машині (танку) поворот башти вбік проїжджої частини дороги категорично забороняється.

Кожний добовий перехід закінчується **денним (нічним) відпочинком**. Для цього вибирають район із умовами, сприятливими для маскувannya військ і захисту від ядерної зброї, а також з достатньою кількістю джерел води. Відділення сходять із дороги, розташовується в призначеному командиром взводу місці. Для техніки обладнують укриття, а для особового складу відривають щілину, організують спостереження, безпосередню охорону, обслуговування й дозаправлення техніки; особовому складу видають гарячу їжу і надають відпочинок.

2. Підготовка маршу механізованого відділення у колоні головних сил та у якості дозорного відділення.

2.1. Відділення в колоні головних сил.

Командир відділення, одержавши завдання на марш у складі взводу:

ставить завдання підлеглим щодо особистої підготовки і підготовки техніки до маршу;

призначає спостерігача за сигналами командира взводу і черговий вогневий засіб;

визначає особовому складу сектори спостереження в ході маршу;

встановлює порядок дій під час руху і на привалах, при відбитті нападу противника і подоланні перешкод (зон зараження, пожеж, руйнувань);

доводить сигнали оповіщення, управління, взаємодії і порядок дій за ними;

керує підготовкою до маршу.

За наявності часу він вивчає по карті командира взводу маршрут руху і складає схему маршруту руху з розбивкою його по ділянках і вказанням кілометражу, швидкості руху, пунктів регулювання і місць привалів (відпочинку).

Під час підготовки до маршу командир відділення зобов'язаний перевірити:

знання особовим складом свого завдання;

справність ОВТ, приладів нічного бачення, засобів зв'язку, світломаскування і пожежогасіння;

заправлення техніки ПММ і охолоджуючою рідиною;

наявність і правильність укладання боєприпасів, засобів спеціальної обробки, шанцевого інструменту і засобів підвищення прохідності.

Про готовність до маршу він доповідає командирі взводу у встановлений час.

2.2. Відділення в похідній охороні.

Підрозділи на марші охороняє похідна охорона. Дозорне відділення може бути призначене для безпосередньої охорони, а також для огляду місцевості у напрямку руху — від головної (бокової) похідної застави (головного дозору), а від головних сил батальйону (нерухомої бокової застави) убік флангів, де існує загроза (на напрямки). Відділення діє на відстані, яка дозволяє спостерігати за ним і підтримувати його дії вогнем. Здебільшого, це 400–1200 м, що зумовлено дальністю дійсного вогню кулемета КПВТ на БТР — 2000 м, ПКТ — 1000 м,

гармати, встановленої на БМП, — 1300 м. На цій відстані в умовах нормальної видимості забезпечується візуальний зв'язок. Необхідно зазначити, що під час руху в лісі, на різко пересіченій місцевості відстань до дозорного відділення буде меншою.

Завдання дозорного відділення — попередити підрозділ про напад противника, його ставить командир взводу чи роти, який висилає підрозділ. Під час постановки завдання він указує відомості про противника та місця ймовірної зустрічі з ним, завдання відділення, маршрут і швидкість руху, наявність попереду своїх військ, порядок дій при зустрічі з противником і сигнали оповіщення, управління та взаємодії.

Командир дозорного відділення (танка) з *отриманням завдання* зобов'язаний:

вивчити по карті (схемі) маршрут руху, небезпечні ділянки і місця ймовірної зустрічі з противником;

призначити спостерігачів, черговий вогневий засіб, піших дозорних;

встановити порядок спостереження за місцевістю, наземним і повітряним противником, сигналами командира взводу, дій при зустрічі з противником (вороже налаштованим місцевим населенням);

поставити завдання підлеглим.

Під час постановки бойових завдань підлеглим командир відділення (танку) вказує:

механіку-водію — маршрут і швидкість руху, порядок подолання небезпечних ділянок;

навіднику-оператору (навіднику кулемета, гармати), черговому вогневому засобу — порядок спостереження, відкриття і ведення вогню;

пішим дозорним — порядок огляду місцевості (об'єктів), дії при зустрічі з противником;

реєстрі особового складу — сектори спостереження і порядок доповіді; дії під час руху, на привалах, при зустрічі з противником.

Після віддання бойового наказу командир відділення (танка):

організовує підготовку особового складу, ОВТ до дій;

надає допомогу підлеглим;

перевіряє готовність відділення (танка);

у встановлений час доповідає старшому командирі.

2.3.Особливості підготовки до маршу в різних умовах.

Взимку перед маршем командир відділення зобов'язаний:

вжити заходів щодо забезпечення особового складу вітамінними препаратами і засобами проти обмороження;

заправлення бойових машин зимовим паливом і спеціальними рідинами;

перевірити справність засобів підігріву двигунів машин, готовність озброєння до застосування в умовах низьких температур, а якщо буде здійснюватися рух ділянками з глибоким сніговим покривом — натягування гусениць та оснащення машин засобами підвищення прохідності;

дати вказівки механікам-водіям (водіям) щодо проведення заходів із запобігання розморожуванню систем охолодження двигунів;

організувати просушування обмундирування і взуття.

У лісисто-болотистій місцевості та в умовах бездоріжжя командир взводу (відділення, танка) повинен організувати забезпечення бойових машин засобами підвищення прохідності та визначити завдання підлеглим щодо боротьби з лісними пожежами і розчищення доріг від можливих завалів та інших перешкод.

Обхід важкопрохідних ділянок на маршруті руху здійснюється паралельними дорогами, колонними шляхами або поза дорогами.

У степовій місцевості при організації маршу особлива увага приділяється визначенню порядку орієнтування на місцевості, захисту озброєння і техніки від пилу і піску, підготовці бойових машин до руху бездоріжжям, а також створенню додаткових запасів води.

В ході маршу взвод (відділення, танк) повинен суворо дотримуватись маршруту (напрямку) руху. При пересуванні піщаними ділянками маршруту дистанції між машинами збільшуються, колона може рухатись уступом у навітряний бік. У спеку командир повинен встановити і контролювати дотримання особовим складом питного режиму.

У горах під час підготовки до маршу командир взводу (відділення, танка) особливу увагу приділяє перевірці справності ходової частини і механізмів управління машин. Кожна машина забезпечується спеціальними пристосуваннями для запобігання скочуванню під час зупинок на підйомах і спусках та запасом рідини для охолодження двигунів.

При подоланні тунелів великої протяжності люки, двері та бійниці бойових машин зачиняються, у разі необхідності особовим складом надягаються протигази з протидимними фільтрами. У випадку зупинки колони в тунелі двигуни машин повинні бути заглушені. Після подолання тунелю необхідно провести перевірку особового складу, особливо механіків-водіїв (водіїв), на предмет отруєння чадним газом.

При подоланні небезпечних місць в горах під час маршу особовий склад механізованого взводу, як правило, спішується. Скельні ділянки, осипи і перевали під час руху в пішому порядку долаються із дотриманням вимог безпеки та обов'язковою груповою страховкою або самостраховкою.

На привалах у гірській місцевості і під час розташування на відпочинок особовий склад і військова техніка розташовуються в місцях, безпечних від обвалів, каменепадів, осипів, селей снігових лавин і затоплень.

3. Дії механізованого відділення на марші в різних умовах бойової обстановки з урахуванням досвіду АТО.

Командир відділення на марші зобов'язаний суворо дотримуватися встановленого порядку руху та маскування, не допускати затримок на переправах, у тіснинах, тунелях та населених пунктах, вести безперервне кругове спостереження за наземним, повітряним противником і сигналами командира взводу, своєчасно оповіщати особовий склад про противника, а також про радіоактивне, хімічне та біологічне зараження.

Під час маршу механік-водій (водій) веде машину лише по правому боці дороги, дотримуючись установлених швидкостей руху, дистанції та заходів безпеки.

Під час вимушеної зупинки механік-водій (водій) відводить машину на праве узбіччя або вбік від дороги, доповідає командирі відділення та усуває несправність. Після того, як несправність ліквідована, відділення продовжує марш, приєднуючись до колони. Своє місце в похідному порядку взводу відділення займає тільки на привалі. Несправну машину, яка зупинилась, об'їжджають зліва. Обгін колони під час руху забороняється.

Вночі машини рухаються з використанням приладів нічного бачення або світломаскувальних пристроїв, а під час руху на ділянках місцевості, які проглядаються противником, і в світлу ніч — із повністю вимкненим світлом і приладами нічного бачення.

Для захисту від високоточної зброї противника максимально використовують поля радіолокаційної невидимості, утворені складками місцевості та місцевими предметами, а також придорожню рослинність. На відкритих ділянках маршруту не допускається скупчення та зупинка машин, швидкість руху і дистанції між ними збільшуються.

Радіоелектронний захист від ураження радіокерованими вибуховими пристроями здійснюється шляхом застосування малогабаритних передавачів перешкод, якими оснащена техніка. Передавачі перешкод повинні бути постійно увімкнені для подавлення радіоліній управління вибуховими пристроями.

При пересуванні механізованих підрозділів у пішому порядку або на лижах рух здійснюється колонами взводів або відділень уздовж дороги. При вірогідності нападу противника із засідки підрозділи можуть пересуватись вогневими групами, як правило, кутон вперед. Старший вогневої групи розташовується попереду на вістрі кута, ліворуч і праворуч від нього на відстані **5-10 м** — кулеметник і гранатометник, далі — стрілець, за ним — командир відділення зі спостерігачем і друга вогнева група.

При пересуванні на техніці ділянками маршруту руху, де є вірогідність потрапляння підрозділу у засідку, відстань між машинами повинна збільшуватися. Перед місцем, де можлива засідка противника необхідно зупинитися та вислати дозор для огляду небезпечного місця.

При нападі противника із засідки екіпажі бойових машин відкривають вогонь, встановлюють аерозольну (димову) завісу і прикривають дії особового складу, який спішується і займає вогневі позиції навколо машин та під їх прикриттям відкриває щільний вогонь по виявлених цілях противника і найбільш імовірних місцях їх розташування, відбиває напад, а, якщо можливо, переходить в атаку для завершення знищення засідки противника. Командир взводу (відділення, танка) негайно доповідає командирі роти (взводу) про місце засідки і стан справ.

У випадку, коли противник відкрив вогонь з відстані кидка гранати (**35 м**), частина підрозділу, що перебуває в зоні ураження, без додаткової команди відкриває вогонь у напрямку засідки, застосовує димові та осколкові гранати й атакує противника. Решта підрозділу, яка знаходиться поза зоною ураження, відкриває вогонь у напрямку позиції засідки і прикриває атаку.

Якщо противник відкрив вогонь з відстані, що перевищує дальність кидка гранати (**більше 35 м**), та частина підрозділу, яка потрапила в зону ураження залягає, ставить димову завісу і відкриває вогонь у напрямку засідки. Інша

частина підрозділу атакує засідку з флангу або з тилу. Якщо весь підрозділ потрапив у засідку, то він повинен атакувати її під прикриттям димової завіси.

Отримавши сигнал оповіщення про **повітряного противника**, відділення продовжує рух, збільшуючи при цьому швидкість і дистанції між машинами. Вогневі засоби, виділені для ведення вогню по літаках, вертольотах та інших повітряних цілях на малих висотах, готують до відкриття вогню. Люки бойових машин, крім тих, із яких буде вестися вогонь, зачиняють. Особовий склад переводить протигази в положення «напоготові». Напад повітряного противника відбивають за командою командира відділення. Під час здійснення маршу в пішому порядку відділення за командою командира займає найближче укриття і відкриває по противнику зосереджений вогонь із стрілецької зброї.

Мінне поле, встановлене за допомогою засобів дистанційного мінування, відділення обходить або долає у складі колони за головною машиною по підготовленому нею проходу. Міни, виявлені перед машиною відділення, знищують за допомогою комплексу розмінування або іншим способом.

Отримавши сигнал оповіщення про **радіоактивне, хімічне та біологічне зараження**, відділення продовжує рух. У бойових машинах перед подоланням зон зараження люки, двері, бійниці і жалюзі зачиняють, вмикають систему захисту від зброї масового ураження. Особовий склад, який пересувається в пішому порядку і на відкритих машинах, одягає засоби індивідуального захисту. Зони з високим рівнем радіації, райони руйнувань, пожеж і затоплень на маршруті відділення обходить, а коли це неможливо, — їх долають із максимальною швидкістю з використанням систем захисту від зброї масового ураження й засобів індивідуального захисту. Часткову спеціальну і санітарну обробку проводять після виходу із зони радіоактивного зараження за вказівкою старшого командира, а при зараженні особового складу отруйними речовинами — негайно. Повну спеціальну й санітарну обробку здійснюють, зазвичай, у районі денного (нічного) відпочинку або після прибуття в призначений район.

У випадку, коли противник застосував **запалювальну зброю**, а також під час вимушеного подолання району пожеж зачиняють люки, двері, бійниці і жалюзі бойових машин. Після виходу з району пожеж командир відділення організує гасіння осередків вогню на машинах і надання першої медичної допомоги потерпілим, потім відділення продовжує рух. Поранених та хворих після надання їм першої медичної допомоги на місці доставляють до медичного пункту батальйону.

На привалах машини зупиняються на правому або лівому узбіччі дороги не ближче **10 м** одна від одної або на дистанціях, які встановлені командиром. Для машин, що відстали, залишаються місця.

Перед кожною зупинкою вживаються заходи щодо перевірки місцевості на наявність вибухових пристроїв різного типу.

БМП (БТР, танки) розміщуються під кронами дерев, у радіолокаційній тіні місцевих предметів, а на відкритій місцевості, за наявності часу, маскуються штатними маскувальними покриттями і місцевими матеріалами. Висадка з машин особового складу здійснюється тільки за командою (сигналом) своїх командирів. Для відпочинку особовий склад розташовується праворуч від дороги. У машинах залишаються спостерігачі і чергові

кулеметники (навідники гармат), а в командирських машинах – і чергові на радіозасобах. Вогневі засоби, які призначені для відбиття нападу повітряного противника, повинні бути в готовності до ведення вогню.

Екіпажі бойових машин (водії) проводять контрольний огляд ОВТ, технічне обслуговування і разом із особовим складом, призначеним на допомогу, усувають несправності.

Дозорне відділення (танк) просувається в указаному напрямку, від укриття до укриття, ведучи спостереження за прилеглою місцевістю, не затримуючи рух колони, що охороняється. Особлива увага під час огляду звертається на ознаки влаштування противником засідок, мінування дорожнього покриття і місцевих предметів.

Закриті ділянки місцевості, окремі будівлі, узлісся, входи в ущелини і тунелі, де можливі приховане розташування противника і раптовий його напад із засідок, а також вузькі проходи, мости та інші об'єкти ретельно оглядаються, у разі потреби командир механізованого відділення висилає піших дозорних або проводить огляд усім відділенням, діючи бойовими групами під прикриттям бойових машин.

Для проведення огляду об'єкту піші дозорні приховано наближаються до нього під прикриттям відділення, старший дозорний пересувається, як правило, за дозорним у готовності підтримати його вогнем. При діях у складі відділення або бойової групи, особовий склад, прикриваючи один одного і використовуючи складки місцевості, по чергово просувається до об'єкту і здійснює його огляд.

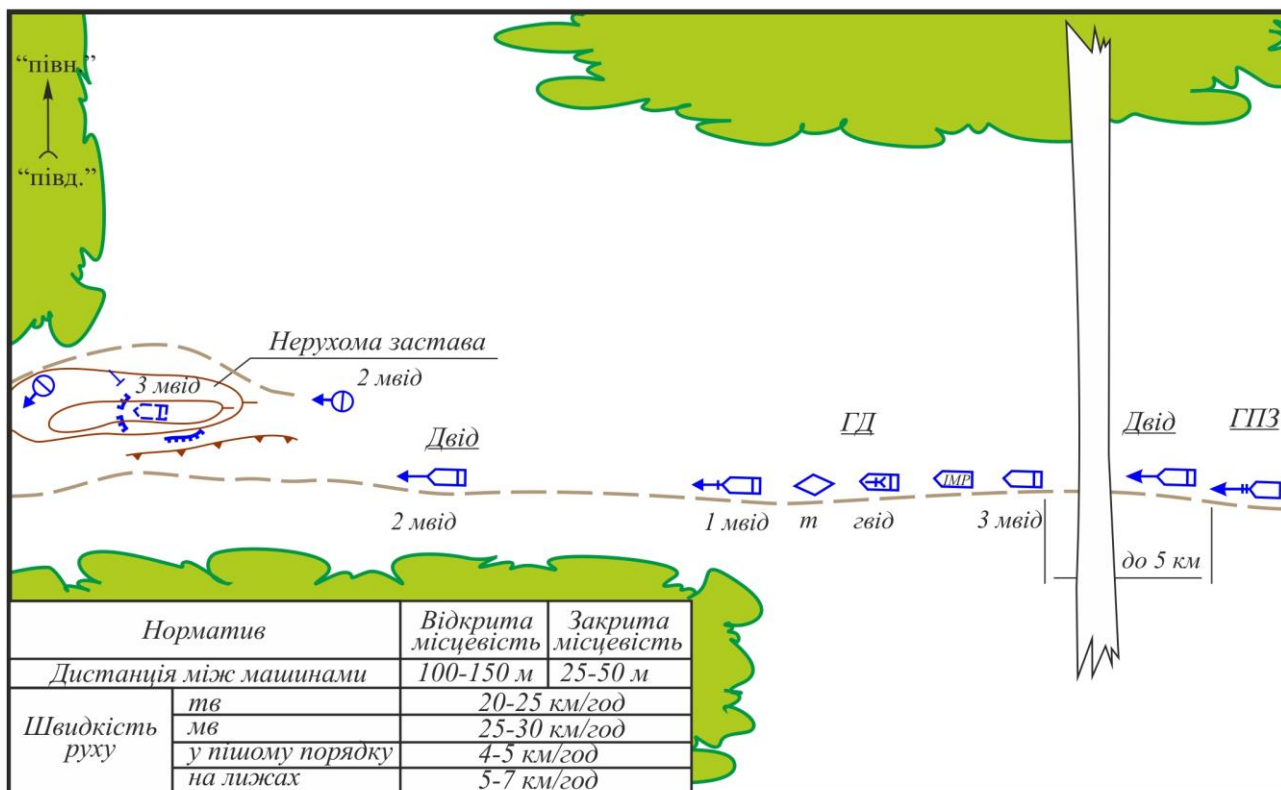
Про все виявлене на маршруті руху і про зустріч із противником командир дозорного відділення (танка) негайно доповідає командирі, який його вислав. У разі виявлення засідки противника дозорне відділення вступає в бій (займає позицію) і забезпечує висування і вступ у бій основних сил ГПЗ.

У разі блокування ділянок маршруту руху вороже налаштованим місцевим населенням дозорне відділення, не входячи з ними в контакт, обходить цю ділянку і проводить колону, яка охороняється, обхідним маршрутом. У разі блокування колони похідна охорона сковує дії вороже налаштованого цивільного населення, не допускаючи роззброювання військовослужбовців (взяття їх у заручники), вживає заходи щодо просування встановленим маршрутом або у зворотньому напрямку.

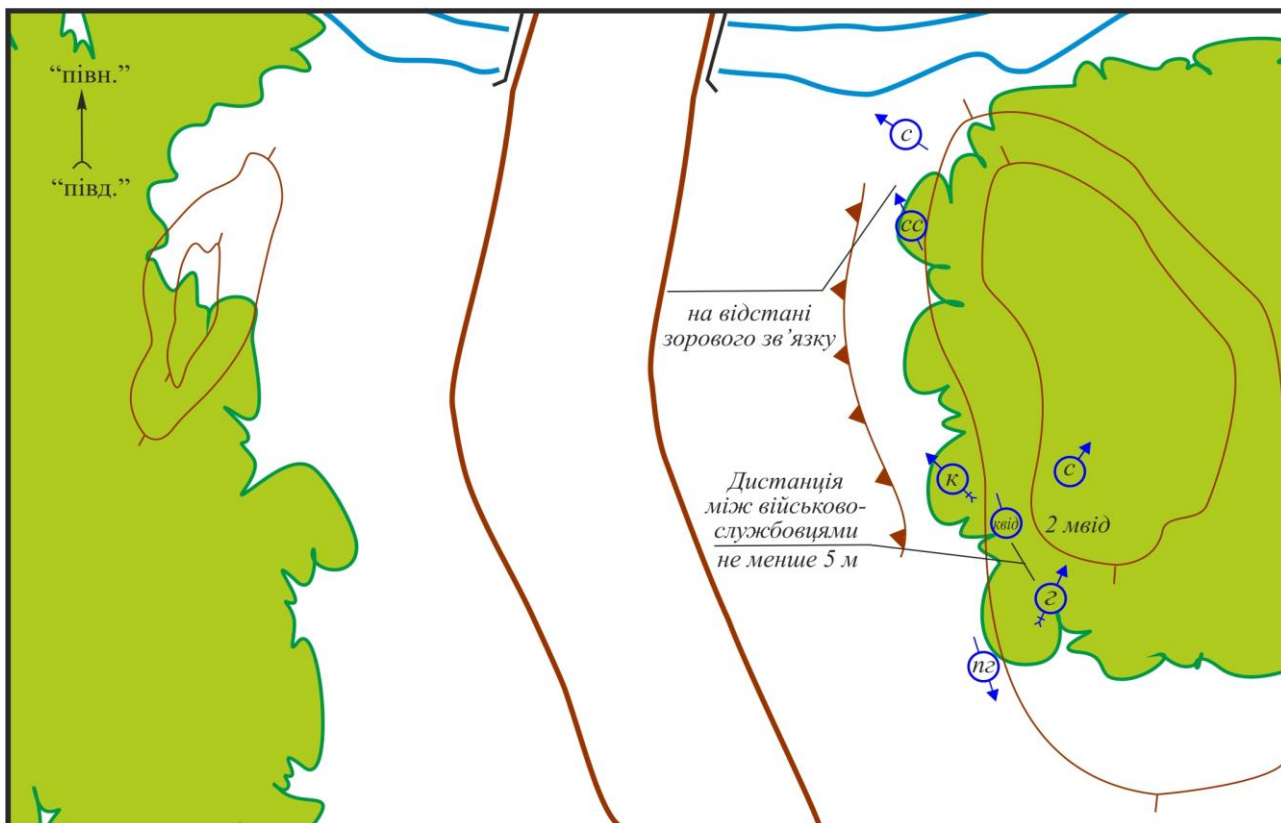
Під час привалу і при розташуванні колони на відпочинок похідна охорона може продовжувати виконувати завдання, діючи в якості сторожової охорони, зайнявши вигідну позицію і знаходячись в постійній готовності до відбиття нападу противника. Дозорне відділення (танк) зупиняється і відновлює рух за командою (сигналом) командира колони, що охороняється.

Під час маршу важливу роль відіграє висока дисципліна, дотримання встановленого за певних умов обстановки порядку руху, швидкості, дистанцій і вимог щодо світлового і радіомаскування. Управління й оповіщення в ході маршу командир відділення здійснює встановленими сигналами за допомогою радіостанцій, жестами та ліхтарів. Радіозв'язок до початку бою працює тільки на прийом. Зв'язок під час руху між членами екіпажів бойових машин підтримується через ТПУ.

Посилений механізований взвод на марші
в якості головного дозору головної похідної застави (Варіант)

Розміщення військовослужбовців відділення під час дій
в якості пішого дозору

Висновок: Розвинуті у військовому відношенні держави найсерйознішу увагу приділяють не тільки розробці сучасних видів озброєння і удосконаленню організаційної структури військ, але також і удосконаленню прийомів і способів ведення сучасного бою. Наприклад, Російська Федерація у 2017 залучила до проведення навчань 10 тис. військовослужбовців, у 2018 – 300 тис., а скільки буде у 2019? Це свідчить про серйозну підготовку військ Російської Федерації до ведення бойових дій, насамперед на суші.

Щоб успішно виконувати бойові завдання, загальновійськові командири повинні твердо знати організацію і тактику дій не тільки своїх підрозділів, а також переймати передовий досвід найбільш розвинутих у військовому відношенні держав, головним чином – країн НАТО (враховуючи внесення змін 07 лютого 2019 року до Конституції України щодо членства в ЄС та НАТО).

В ході стабілізаційних дій з початку ведення операції Об'єднаних сил і по сьогоднішній день Збройним Силам України вдалося забезпечити і підтримувати повний контроль над лінією зіткнення з противником, належний рівень безпеки і стабільності в усіх районах ведення операції.

Обладнання смуг забезпечення на Волноваському, Горлівському, Сєвєродонецькому і Світлодарському напрямках дозволило взяти під контроль близько 15 квадратних кілометрів української території. З урахуванням населених пунктів. Українські військові повністю дотримуються Мінських домовленостей і режиму припинення вогню. В той же час вони дають адекватну відповідь на провокації російської сторони.

Метою військової агресії Росії є встановлення повного контролю над Чорним морем для впливу на країни регіону. Крім домінування в чорноморсько-азовському регіоні, Москва прагне будь-яким способом не допустити повернення Криму під юрисдикцію України, створити протипагу США і НАТО на східному фланзі Альянсу і розширити свою військову присутність в Середземномор'ї.

Наразі на окупованому півострові знаходяться 31,5 тис. російських військових, 40 танків, 583 броньованих машин, 162 одиниці артилерії, 122 літаки, 71 корабель і 7 підводних човнів. Однак до 2022 року планується суттєве збільшення військової присутності росіян.